

Основна музичка школа "Вук Караџић" Лозница

ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Лозница, 2017. година

САДРЖАЈ

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ	3
2. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДНОГ ПРОЦЕСА НА НАЧИН ДА РИЗИК ОД ИЗБИЈАЊА И ШИРЕЊА ПОЖАРА БУДЕ ОТКЛОЊЕН, А ДА У СЛУЧАЈУ ЊЕГОВОГ ИЗБИЈАЊА БУДЕ ОБЕЗБЕЂЕНА ЕВАКУАЦИЈА ЉУДИ И ИМОВИНЕ, И СПРЕЧЕНО ЊЕГОВО ШИРЕЊЕ	4
3. ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА У ЗАВИСНОСТИ ОД НАМЕНЕ ОБЈЕКТА СА ПОТРЕБНИМ БРОЈЕМ ЛИЦА ОСПОСОБЉЕНИХ ЗА БАВЉЕЊЕ ПОСЛОВА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА.....	6
4. ПЛАН ЕВАКУАЦИЈЕ И УПУТСТВО ЗА ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА	12
5. НАЧИН ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА	19
6. ПРОРАЧУН МАКСИМАЛНОГ БРОЈА ЉУДИ КОЈИ СЕ МОГУ БЕЗБЕДНО ЕВАКУИСАТИ ИЗ ОБЈЕКТА	20
7. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	29

На основу члана 28. став 1. Закона о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/2009 И 20/15) и на основу члана 29. Пословника о раду Школског одбора Основне музичке школе "Вук Караџић" у Лозници (Дел. бр.356/2014), а у вези члана 138. Статута Основне музичке школе "Вук Караџић" у Лозници (Дел.бр. 311/2017), члана 57.став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. гл.РС бр. 88/2017), Школски одбор је на својој ____ редовној седници одржаној ____.2017. године једногласно донео

ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Основне музичке школе "Вук Караџић" Лозница

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилима заштите од пожара (у даљем тексту - Правила) уређује се организација процеса који умањују ризике од пожара и, уколико пожар избије, спречавања његовог ширења и безбедне евакуације људи и имовине, у складу са Планом евакуације и упутствима за поступање у случају пожара, утврђеним овим правилима.

Овим правилима уређује се и начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара и обавезе лица оспособљених за обављање послова заштите од пожара и других запослених.

Члан 2.

Пожар је процес неконтролисаног сагоревања којим се угрожавају животи и здравље људи, материјална добра и животна средина.

Члан 3.

Заштита од пожара обухвата скуп мера и радњи за планирање, финансирање, организовање, спровођење и контролу мера и радњи заштите од пожара, одвијање технолошких и радних процеса на начин да се спрече избијања и ширење пожара, откривање и гашење пожара, спасавање људи и имовине, заштиту животне средине.

Члан 4.

Овим Правилима уређује се и начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара, обавезе лица ангажованог за послове организовања и спровођења мера заштите од пожара и других запослених.

2. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДНОГ ПРОЦЕСА НА НАЧИН ДА РИЗИК ОД ИЗБИЈАЊА И ШИРЕЊА ПОЖАРА БУДЕ ОТКЛОЊЕН, А ДА У СЛУЧАЈУ ЊЕГОВОГ ИЗБИЈАЊА БУДЕ ОБЕЗБЕЂЕНА ЕВАКУАЦИЈА ЉУДИ И ИМОВИНЕ, И СПРЕЧЕНО ЊЕГОВО ШИРЕЊЕ

2.1 ЛОКАЦИЈА

Члан 5.

Основна музичка школа "Вук Караџић" се налази у Лозници, улица Генерала Јуришића бр. 5.

Гашење евентуалних пожара вршиће Ватрогасна јединица из Лознице, која се налази у улици Војводе Путника бб, а која је удаљена око 1,5 километара од Школе, према чему је време потребно за долазак ватрогасне јединице око 5 минута.

Члан 6.

Постојећим саобраћајницама, омогућен је долазак ватрогасних возила и прилаз фасади сваке стране објекта.

2.2 НАМЕНА И САДРЖАЈ ОБЈЕКТА

Члан 7.

Намена објекта је обезбеђивање основног музичког образовања које се стиче у школи остваривањем наставног плана и програма.

Највећа висина на којој се могу налазити ученици и запослени је под 2. спрата, чија је висина, мерено од места на коме је могућ приступ ватрогасним лествама, мања од 30 метра, што значи да објекат не спада у категорију високих објеката.

Максималан број људи који се у једном тренутку могу наћи у објекту школе је око 340 (300 ученика и 40 запослених лица). Треба напоменути да је број лица променљиве природе и мења се, на шта утичу бројни фактори.

2.3 РАДНИ ПРОЦЕС И ОПРЕМА ЗА РАД

Члан 8.

У објекту Школе ученицима се пружа основно музичко образовање. Наставни процес организован је по принципу групне наставе (солфеђо, теорија музике, хор, оркестар, камерна музика) и индивидуалне инструменталне наставе. Индивидуална (инструментална) настава реализује се на 5 одсека – 8 инструмената. То су клавир,

хармоника, виолина, виолончело, гитара и флаута у трајању од 6 година и кларинет и саксофон као четворогодишње школовање и соло певање у трајању од две године.

Опрема за рад која се користи у канцеларијама је типична за обављање послова администрације а састоји се од компјутерске и друге пратеће опреме (штампачи, скенери, калкулатори, апарати за фотокопирање), телефони, факсови, канцеларијски намештај (радни столови, столице, плакари за одлагање документације). У учионицама и кабинетима у Школи се користи опрема за извођење наставе (музички инструменти, опрема, ентеријер...).

За одржавање и поправку школског инвентара домар користи ручни механизовани алат.

3. ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА У ЗАВИСНОСТИ ОД НАМЕНЕ ОБЈЕКТА СА ПОТРЕБНИМ БРОЈЕМ ЛИЦА ОСПОСОБЉЕНИХ ЗА БАВЉЕЊЕ ПОСЛОВА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

3.1 ГРАЂЕВИНСКА КОНСТРУКЦИЈА, ГРАЂЕВИНСКИ МАТЕРИЈАЛИ

Члан 9.

Објекат је изграђен од чврстог грађевинског, претежно незапаљивог, материјала. Конструктивни систем објекта је комбинован од армирано-бетонске конструкције са испуном од пуне опеке, и од гитер блокова. Преградни зидови су од опеке. Темелји објекта су тракасти, а кровна конструкција је бетонске конструкције, у виду радвне плоче. Унутрашњи зидови и плафони су омалтерисани кречним малтером и обрађени полудисперзијом, подови су финално обрађени према намени просторија.

3.2 МАШИНСКЕ ИНСТАЛАЦИЈЕ

Члан 10.

Грејање објеката обезбеђено је радијаторима - централним системом грејања топлом водом из градске топлане.

3.3 ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ ИНСТАЛАЦИЈЕ И ГРОМОБРАНИ

Члан 11.

Напајање објеката и просторија у њима електричном струјом врши се напојним каблом од трафо станице, до главних разводних ормана у објектима, из кога се напајају РО на етажама објеката из којих је изведена електрична инсталација за посматрани простор.

Разводни ормани су од метала а електричне инсталације су прилагођене специфичним условима корисника. Заштита од електричне струје изведена је системом нуловања, заштитним проводником у прикључно напојном каблу.

Заштита од атмосферског пражњења објеката, изведена је громобранском инсталацијом у виду фарадејевог кавеза.

Телефонска инсталација у објектима је изведена у зиду према шеми развода до сваког телефонског прикључка.

3.4 ОПРЕМА ЗА ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

Члан 12.

Унутрашња хидрантска мрежа за гашење пожара изведена је од челичних цеви 52 mm, односно хидрантски прикључци 52 mm (тип Ц) са одговарајућом опремом. Хидрантска мрежа се снабдева водом из градске односно сеоске водоводне мреже.

Хидрантски ормани су постављени по објектима како је приказано у графичким прилозима.

Мобилну опрему за гашење пожара чине ручни апарати за гашење пожара типа „S-6“.

3.5 МОГУЋЕ КЛАСЕ ПОЖАРА

Члан 13.

Према категоризацији пожара, сагласно стандарду СРПС ЕН 2:2011, пожари који се могу очекивати у Школи спадају у пожаре класе:

- „А“ пожари чврстих материја

Специфично пожарно оптерећење је укупна топлота која се може ослободити из топлотне моћи укупне количине упаљеног материјала. Специфично пожарно оптерећење у предметном објекту је мало.

3.6 ФАКТОРИ РИЗИКА

Члан 14.

Одговарајућим избором конструктивних елемената, при изградњи објекта, односно правилним дефинисањем степена отпорности на пожар његових конструктивних елемената спречава се рушење конструкције објекта у пожару у потребном времену, те се на тај начин стварају услови битни за спасавање запослених и материјалних добара и одвијања акције гашења пожара.

Члан 15.

Са аспекта пожарног ризика у школи разликујемо три дела:

- Учионице
- Канцеларије административних радника и стручних сарадника

У учионицама се као фактори пожарног ризика могу дефинисати:

- Електричне инсталације
- Расветна тела
- Ентеријерски материјал и подне облоге
- Нехат, или непажња ученика, уношење и коришћење пиротехничких средстава, намерно подметање пожара

У канцеларијама административних радника и стручних сарадника се као фактори пожарног ризика могу дефинисати:

- Електричне инсталације
- Расветна тела
- Додатна грејна тела у виду електричних грејалица
- Уређаји за припрему течних топлих напитака (решои и сл.)
- Ентеријерски материјал, подне облоге, декорације и намештај

- Канцеларијски материјали (папири, фасцикле, регистратори и сл.)
- Канцеларијска опрема у виду електричних уређаја (рачунари, штампачи, фотокопир апарати и сл.)

3.7 ОРГАНИЗАЦИОНО ФУНКЦИОНИСАЊЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 16

Сви запослени обавезни су да се упознају са опасностима од пожара у свом радном простору и мерама које су прописане за спречавање настанка пожара. Мере заштите од пожара се организовано спроводе у свим радним просторијама.

Члан 17.

У организацији функционисања заштите од пожара одговорна лица су:

Директор Школе: у области организовања спровођења и унапређења заштите од пожара, поред послова које су му стављени у надлежност законом и прописима донетим на основу закона, врши и следеће послове:

- Стара се о обезбеђењу средстава, утврђује потребна средства заштиту од пожара и на бази расположивих средстава, одобрава њихово коришћење;
- Остварује увид у стање организације заштите од пожара и степена безбедности и предузима потребне мере у циљу унапређења заштите од пожара;
- Разматра инспекцијске и друге налазе, извештаје и решења и предузима мере да се утврђени недостаци отклоне у датим роковима;
- Утврђује материјалну и другу одговорност запослених због непридржавања прописаних и наложених мера заштите људи и имовине од пожара;
- Врши и друге послове који доприносе унапређивању заштите од пожара.

Члан 18.

Помоћник директора у вршењу послова заштите од пожара има права и обавезе:

- Обавља послове из чл. 17 ових Правила у одсуству и по налогу директора Школе.

Члан 19.

Запослени непосредно учествују у спровођењу и унапређивању послова односно општих и посебних мера заштите људи и имовине у складу са важећим законом, другим прописима из области заштите од пожара, овим Правилма и другим актима у вези са заштитом од пожара, а нарочито:

- Да се оспособљавају (обучавају) за непосредно примењивање мера заштите од пожара, отклањања узрока и појава које могу довести до пожара као и последица насталих евентуалним пожаром;
- Да у току рада стално прате и контролишу рад, функционисање и исправност уређаја, апарата, инсталација и других средстава рада у непосредној радној околини и да сваки квар или неисправност одмах пријаве непосредном руководиоцу;
- Да поштују наложене, утврђене и истакнуте мере, упозорења, забране и дате налоге у вези са заштитом од пожара у радним и другим просторијама;
- Да се старају да прилази, електроразводним ормарима, ватрогасним апаратима, хидрантима и другим средствима и опреми за гашење пожара буде слободан.

3.8. ЛИЦА ОСПОСОБЉЕНА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 20.

По члану 25. Закона о заштити од пожара („Службени гласник РС“ бр. 111/09 и 20/15) за спровођење мера заштите од пожара школа може ангажовати привредно друштво, односно друго правно лице које испуњава прописане услове.

Ангажовано лице за спровођење мера заштите од пожара има следеће дужности:

- Спроводи превентивне мере заштите од пожара утврђене Законом, другим прописима и овим Правилима;
- Контролише исправност противпожарних апарата и хидрантске опреме и предузима мере ради њиховог сервисирања поправке или замене;
- Непосредно контролише спровођење утврђених и наложених мера заштите од пожара и у случају констатовања одређених недостатака налаже предузимање мера за отклањање уочених неправилности или забрану рада;
- Припрема програм и спроводи основну обуку запослених и практично проверава њихово знање из области заштите од пожара;
- Извештава директора о свим појавама, променама и проблемима из области заштите од пожара и предлаже предузимање конкретних мера;
- Прати прописе из области заштите од пожара, техничка достигнућа из те области и у складу са тим предлаже и предузима потребне мере ради унапређења заштите од пожара;
- При адаптацији, реконструкцији и поправкама у објекту предлаже и контролише спровођење мера и норматива заштите од пожара;
- Води прописане евиденције.

3.9 ОПШТЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 21.

У циљу отклањања узрока пожара, спречавања избијања, ширења и гашења пожара, спасавања људи и имовине угрожених пожаром у простору школског објекта предузети следеће безбедносне мере:

- Уређаји, опрема и средства намењена за гашење пожара постављају се видна и приступачна места и могу се користити само за потребе локализовања и гашења пожара. Места на којима се налазе ватрогасне справе морају бити видно означена.
- Уређаји, опрема и средства за гашење пожара одржавају се у исправном стању и о томе води евиденција.
- Забрањено је уношење и коришћење лако запаљивих и експлозивних материја;
- Забрањена је употреба термичких уређаја (решоа, грејалица, ТА пећи др.) без писменог одобрења лица задуженог за обављање послова заштите од пожара или одговорног руководиоца;
- Забрањено је привремено складиштење – остављање материјала и амбалаже на путевима евакуације - у ходницима, степеништу и поред врата (улаз-излаз);
- Електрични уређаји који се користе при раду морају бити под контролом запосленог од момента укључења до момента искључења;
- Гориви материјали (папирни, амбалажа) морају да буду удаљени од прекидача и расветних и грејних тела најмање 50 cm;
- Испред разводних електро-ормана забрањено је постављање опреме или документације који онемогућавају нормалан приступ у случају потребе;
- Приликом извођења радова заваривања, резања или лемљења морају се применити одговарајуће правне норме које регулишу ову проблематику и одговарајуће мере заштите од пожара у простору у коме се одвија процес заваривања, резања или лемљења;
- Електричне, топлотне, громобранске, водоводне, канализационе и друге инсталације и уређаје у објету неопходно је одржавати у исправном стању и редовно контролисати њихову исправност.
- Забрањено је пушење у свим просторијама и дворишту Школе.
- На путевима, пролазима који су предвиђени за пролаз ватрогасних возила или евакуацију људи и имовине угрожених пожаром није дозвољено постављати запреке.
- При пројектовању и извођења радова на адаптацији и реконструкцији школског простора, уградњи уређаја и опреме, експлоатацији и одржавању простора, примењују се Законом прописани технички нормативи и стандарди за заштиту од пожара.

3.10 ПОСЕБНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 22.

- Излазни путеви из школског објекта морају се одржавати слободним и незакрченим да би у сваком моменту били слободани за пролаз запослених и људи који се затекну у објекту;
- Одговарајућим знацима упозорења, забране и обавештења подсетити ученике, запослене и странке на потребу поштовања мера заштите од пожара;
- Након завршетка радног времена у канцеларијама, кабинетима, учионицама и помоћним просторијама (које се користе у дневном раду) обавезно је да се:
 1. Искључи осветљење и електро-уређаји који су коришћени у радном времену;
 2. Отпад из канти за отпатке однесе у контејнер;

3.11 ОПРЕМА И СРЕДСТВА ЗА ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

Члан 23.

У сврху гашења пожара у школском објекту је на располагању унутрашња хидрантска мрежа и преносни ватрогасни апарати за почетно гашење пожара.

Противпожарни апарати:

- Морају бити постављени на прикладним, незакрченим местима и на дохват руке
- Повремено вршити њихов преглед али не мање од 2 пута годишње, а мање недостатке одмах отклањати;
- Сваки апарат мора имати контролну картицу са подацима о пуњењу и контроли са датумом и потписом.

Уређаји за гашење пожара морају се одржавати у исправном стању, у складу са техничким прописима и упутствима произвођача (најмање једном у 6 месеци.), тако да се обезбеди њихово стално и несметано функционисање. Уређаји за гашење пожара након употребе је потребно сервисирати и довести у функционално стање.

4. ПЛАН ЕВАКУАЦИЈЕ И УПУТСТВО ЗА ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА

Члан 24.

Планом евакуације и спашавања утврђују се организација, поступци и мере за осигурање брзе евакуације из објекта. План има задатак да у случају пожара, експлозије, хаварије, потреса или другог догађаја предвиди организацију евакуације и спашавања ученика, запослених и других особа који се могу затећи у објекту. Технички услови за извођење евакуације односе се на уређење и одржавање путева евакуације унутар објекта. Планирани евакуацијски путеви и излази морају се током коришћења објекта непрекидно одржавати у складу са захтевима сигурности (проточности).

Члан 25.

Евакуација подразумева унапред програмирани и организовани начин напуштања угрожених простора и просторија, пре него што наступи опасност по живот и здравље ученика и запослених.

Запослени и ученици, у најкраћем времену, започињу евакуацију спонтано, из угрожених или потенцијално угрожених делова објекта крећући се искључиво уобичајеним комуникацијама унутар објекта ка безбедном месту где се не очекују штетни ефекти због којих се врши евакуација;

Члан 26.

Спашавање подразумева спровођење радњи којим се лицима затеченим у угроженим просторијама или просторима пружа помоћ у напуштњу угроженог простора.

Спашавање се изводи и у ситуацијама када су деловањем пожара блокирани путеви или излази за напуштање угрожених простора, а у најкраћем времену са снагама и средствима који одговарају насталој ситуацији.

Процес евакуације и поступци спашавања спроводе се пре, у току или након догађаја који угрожавају животе или здравље људи, односно штете материјалним добрима.

4.1 ОДГОВОРНОСТИ И ОВЛАШЋЕЊА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЕВАКУАЦИЈЕ

Члан 27.

За примену процедуре евакуације одговоран је директор Школе, а у његовом одсуству помоћник директора Школе и дежурни наставник, односно лице које они задуже за спровођење евакуације.

Члан 28.

Евакуација из објекта Школе вршиће се по налогу који се преноси говорним порукама. Лицима које треба евакуисати, налог за евакуацију преноси лице задужено за спровођење евакуације по одобрењу директора Школе.

Евакуација се наређује у случају када у објекту Школе настане пожар или нека друга ванредна ситуација која захтева да сва или део лица која се налазе у објекту Школе морају бити безбедно евакуисана из угрожене зоне.

4.2 ОБАВЕЗЕ ОДГОВОРНИХ ЛИЦА

Члан 28.

Када настане потреба за евакуацијом из неке од просторија или објекта Школе потребно је одмах:

- Утврдити тачну локацију дела објекта из којег је потребна евакуација ученика, запослених или лица која ту бораве;
- Свима у школском простору, које је потребно евакуисати, дати кратко упуство о смеру евакуације са нагласком да се прво евакуишу ученици и лица која су најудаљенија од места изласка на безбедни простор;
- По потреби организовати да се свима који се евакуишу обезбеде влажне крпе или опрема за заштиту органа за дисање;
- Гласно и одсечно нагласити потребу евакуације из тог дела простора за све који су се ту затекли и усмерити их према најближем излазу за евакуацију уз напомену да се крећу ходом и да никако не трче;
- Обезбедити преносну батеријску лампу за случај отказа паничног осветљења;
- Када и последње лице напусти простор из кога се врши евакуација детаљно проверити просторије да неко није заостао;
- На месту заједничког окупљања извршити проверу да ли су сва лица из угроженог простора евакуисана.

4.3 ПОСТУПАК ОСТАЛИХ ЛИЦА

Члан 29.

- У случајевима потребе евакуације из школских просторија или дела објекта где се тренутно налазе сва лица су у обавези да се придржавају следећег:
- По установљавању тачног места одакле је потребно извршити евакуацију, одмах омогућити несметан пролаз присутним лицима кроз излазе за евакуацију према зборном месту евакуације, као у прилозима;
- Омогућити проходност кроз све улазе-излазе из школског простора отварањем врата;
- Гласним, одсечним упозорењем обавестити угрожене на обавезу евакуације;
- Без поговора извршавати команде лица одговорног за спровођење евакуације;

- Организовати прихват евакуисаних на зборним местима.

4.4 ПУТЕВИ ЕВАКУАЦИЈЕ – ПРАВЦИ НАПУШТАЊА ОБЈЕКТА

Члан 30.

У случају потребе за евакуацијом из просторија Школе, правац напуштања просторија у објекту је преко вертикалног (степениште) и хоризонталних евакуационих праваца (ходника) који воде на излазе обележене натписом „ИЗЛАЗ“. Ширина излаза је 1 м.

У случају потребе за евакуацијом из просторија, правац напуштања просторија је кроз најближи излаз који се отвара у правцу евакуације и води директно на отворени простор.

Евакуациони правци (путеви изласка из објекта) обележени су и осветљени сигналним светлом, „паник расвета“ која указује на исправан правац кретања у случају потребе за евакуацијом. На излазним вратима уграђена је специфична опрема која омогућава њихово једноставно отварање.

У случају потребе за евакуацијом из објекта предвиђено је опште алармирање, које се спроводи гласом.

Време потребно за евакуацију процењује се на око 3 минута.

4.5 МЕРЕ ЗА БЕЗБЕДНУ ЕВАКУАЦИЈУ

Члан 31.

У случају настанка пожара већих размера у школском објекту потребно је организовати и извршити евакуацију ученика и запослених који се затекну у угроженом простору;

- Почетни и крајњи циљ код стварања услова за евакуацију је принцип напуштања објекта (места где се особе које се евакуишу нашле у моменту када се сазна за догађај) за што краће време;
- За излаз користити најкраћи евакуациони правац обележен таблом са ознакама смера евакуације;
- Излази из објекта задовољавају потребе ученика, запослених и странака које се затекну у простору уз организацију евакуације;
- Организатори евакуације прво упућују на излаз из објекта ученике;
- Зборно место евакуисаних је на удаљености већој од 10 метара од објекта, у парку надомак Школе;
- При евакуацији водити рачуна да сви угрожени напусте простор Школе;

- Ако се просторија не може напустити због пламена и дима на путу за евакуацију присуство у датим просторима треба на погодан начин означити (истицањем ознака на прозорима и слично).

4.6 ОРГАНИЗАЦИЈА ЕВАКУАЦИЈЕ УЧЕНИКА

Члан 32.

У случају настанка пожара већих размера у Школи или неком њеном делу и ако се процени да је то неопходно, приступа се организованој евакуацији ученика и запослених који су се затекли у угроженом простору, као и спашавању имовине.

Организација и евакуација ученика који се затекну у простору угроженом пожаром изводила би се под руководством директора Школе, помоћника директора и дежурног наставника. За евакуацију са спратова користити централно степениште, а за излаз из објекта коридоре и излазе за евакуацију који су означени паник расветом и таблама са натписом ИЗЛАЗ.

Ширина централног степеништа и излазних путева из објекта задовољава потребе ученика и запослених који се затекну у Школи.

Време потребно за евакуацију ученика је око 3 минута.

У току евакуације ученика из објекта дежурни наставник има обавезу да:

- Обавести ученике и запослене о насталим опасностима,
- Усмери ученике на правац евакуације,
- Помогне деци у току евакуације;
- Спречи настанак панике и стварања нереда;
- Изврши проверу да ли су сви ученици напустили просторије и провери стање у просторијама и сам се евакуише истим правцима.

Домар учествује у организованој евакуацији тако што:

- искључује електричну енергију у угроженом простору или целом објекту;
- проверава светиљке нужне расвете, и сам се евакуише.

4.7 ПОСТУПАК ЕВАКУАЦИЈЕ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ ПРЕ НАПУШТАЊА РАДНОГ МЕСТА

Члан 33.

Запослени у Школи су у оквиру своје надлежности обавезни да на безбедно место изнесу:

- Запослени у администрацији и управи Школе – сва важна финансијска документа, техничку документацију, рачунаре са базом података и осталу документацију везану за статус ученика Школе која се код њих налази;
- Наставно особље – сву документацију везану за статус ученика Школе;
- Техничко особље – све посуде са запаљивим материјалом које су мобилне.

Члан 34.

Запослени се евакуишу после изведене евакуације ученика из објекта (учионица, кабинета).

Директор Школе, и дежурни наставник руководе евакуацијом запослених и напуштају просторије Школе последњи, после извршеног прегледа стања просторија након евакуације.

Када запослени добију наређење да се евакуишу, да напусте радне просторије, обавезни су да:

- Пре напуштања просторија искључе уређаје и затворе прозоре;
- Прегледају радни простор, узму личне ствари, искључе светло ако је укључено;
- Изађу из просторија, затворе врата и убрзаним кораком, одређеним правцима напусте зграду Школе, без галаме и панике, кроз обележене излазе

По изласку из зграде запослени се окупљају на зборном месту и чекају даља наређења директора Школе.

4.8 ЗНАКОВИ И НАТПИСИ ОБАВЕШТЕЊА

Члан 35.

Изнад излаза из објекта на отворени простор постављена је табла са натписом „ИЗЛАЗ“ а хоризонтални и вертикални правци евакуације означени су стрелицама које показују исправан смер евакуације у случају пожара. У сваком ходнику, на видним местима постављен је План евакуације са упутством за поступање у случају пожара.

4.9 УПУТСТВО ЗА ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА

Члан 36.

Сваки запослени, ученик или треће лице које примети непосредну опасност од избијања пожара или примети пожар дужан је да уклони опасност, односно да угаси пожар ако то може учинити без опасности за себе или другог. Уколико не може сам да угаси пожар, дужан је да о томе без одлагања обавести дежурног у Школи или најближу ватрогасну јединицу на број телефона 193, односно полицијску станицу на број телефона 192 водећи рачуна да буде кратак и јасан.

Дежурног ватрогасне јединице односно МУП-а обавештава о следећем:

- Где гори (назив објекта, адреса)

- Шта гори (уређаји, документација, унутрашњи ентеријер)
- Ко позива (име и презиме).
- Број телефона са ког се позива

Одговорно лице за заштиту од пожара, чим сазна за пожар утврђује које се мере морају предузети у погледу употребе средстава и опреме за гашење пожара, организације гашења, евакуације и спашавања, тражење помоћи у случају повређених особа и слично, те преузима вођење акције гашења до доласка ватрогасне јединице;

По пристизању ватрогасне јединице пружити обавештења ватрогасцима о месту пожара и материјалима који се тамо налазе и могу бити опасни у пожару;

Одржавати ред и онемогућава улазак у школски простор непознатим лицима.

Сви запослени који се затекну у непосредној близини пожара, дужни су на позив одговорног лица приступе гашењу пожара. Особе захваћене и повређене пожаром, одмах треба збринути и одвести у болницу.

Приликом акције гашења на месту пожара сме се налазити само потребан број запослених, а остали присутни су дужни мирно и без панике напусте угрожени простор кроз означене пролазе и излазе, на начин да не изазову повреду или панику (сагласно плану евакуације).

Пре напуштања просторије и почетка гашења пожара, запослени на свом радном месту мора:

- Искључити електричну струју;
- Спречити настанак панике приликом изласка из радног простора;
- Ако су пожаром захваћени електрични уређаји потребно их је одмах искључити, што сме само за то одређена особа;
- Електрични уређаји се гасе само након искључења из напона;
- Гашење пожара у близини електричних уређаја који су даље остали под напоном треба предузети уз посебне мере безбедности. Забрањено је ручно гашење електричних уређаја под високим напоном, било којим средством и на било који начин;
- Ради смањења штете, мора се водити брига да се избегне непотребно поливање воде по предметима и уређајима, те да се уклоне материјали и предмети који би могли бити оштећени од ширења пожара;
- Након сваког гашења пожара, у сарадњи са професионалном ватрогасном јединицом, одређује се Противпожарна стража која ће на месту пожара дежурати пар сати након пожара како би се спречило поновно избијање пожара.

Искоришћену опрему и уређаје за гашење пожара потребно је одмах довести у исправно стање и вратити на одређена места.

4.10 ПОСТУПАК КОД ОТКРИВАЊА ПОЖАРА

Члан 37.

Када се приметити пожар у почетној фази поступати на следећи начин:

- Гласом алармирати ученике и запослене у угроженом простору;
- Ватру гасити расположивом опремом тако да се увек налазите између пламена и излаза (леђима окренути излазу да пламен неби пресекао пут);
- Искључити систем климатизације и електричне енергије за општу потрошњу изузев расвете и нужних потрошача;
- Ако се пожар не може брзо на безбедан начин угасити искључити струју на прекидачу спратне табле и приступити евакуацији из угроженог дела простора;
- Пре отварања врата треба их додирнути и проверити да ли су топла;
- Ако су топла не треба их отварати, ако нису отворити их пажљиво и уколико на путу за евакуацију нема пламена и дима треба кренути ка излазу;
- За собом затворити врата просторије;
- Врата не закљчавати јер се може јавити потреба да се морате вратити у просторију ако вам је одсечен пут за евакуацију;
- Приликом евакуације не треба трчати, већ погнуто, због дима, кренути у напуштање објекта;
- За евакуацију користити обележени евакуациони правац и кретати се у смеру који показују табле са ознакама смера евакуације;
- Никако се не враћати у просторије уколико сте нешто заборавили;
- Уколико одело буде захваћено пламеном треба стати, главу погнути ниже од тела а затим се котрљати ради гашења пламена;
- Када се изађе из објекта, треба се удаљити од њега најмање 10m и у објекат се не враћати док руководиоца гашења то не допусти;
- Ако се просторија не може напустити због пламена и дима на путу за евакуацију, треба затворити врата, обложити их уколико је могуће тканинама натопљеним водом, телефоном или на други начин обавестити ватрогасце о месту где се налазите и сачекати ватрогасну јединицу;
- Немојте одмах отварати или разбијати прозор јер може доћи до повлачења дима у просторију;
- Уколико дим улази у просторију због дисања савити се што ниже поду;
- Када дим почне озбиљније да улази у просторију и онемогући дисање направити отвор у доњој зони прозора (не разбијати га комплетног). Кроз овај отвор треба дисати ваздух од споља.

5. НАЧИН ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 38.

Основна обука из области заштите од пожара организује се за све запослене, најкасније у року од 30 дана од дана ступања на рад, а на основу Програма основне обуке из области заштите од пожара.

Програм основне обуке из области заштите од пожара израђује правно лице које се бави пословима заштите од пожара, или лице задужено за спровођење превентивних мера заштите од пожара у Школи, за који се прибавља сагласност Министарства унутрашњих послова.

Основну обуку из области заштите од пожара врши овлашћено правно лице које ради на пословима заштите од пожара.

У току основне обуке запослене упознати са опасностима од пожара на радном месту, мерама, употребом средстава и опреме за гашење пожара, поступком у случају пожара, као и са одговорношћу због непридржавања прописаних или наложених мера заштите од пожара.

Провера знања запослених врши се једном у три године, о чему се води евиденција.

6. ПРОРАЧУН МАКСИМАЛНОГ БРОЈА ЉУДИ КОЈИ СЕ МОГУ БЕЗБЕДНО ЕВАКУИСАТИ ИЗ ОБЈЕКТА

Параметри који карактеришу евакуацију су:

- **полазно место (PM)**, на коме се затиче особа у тренутку сазнања да је дошло до пожара;
- **први излаз (PI)**, је излаз из просторије ка ходнику;
- **коридор евакуације (KE)**, су простори ходника, степеништа и сл;
- **евакуациони – етажни излаз (EI)**, су врата на излазу из ходника;
- **крајњи излаз (KI)**, је излаз из објекта у спољашњи простор
- **брзина евакуације (Ve)**, је пројектована вредност брзине кретања човека кроз коридор евакуације;
- **време евакуације (Te)**, је време од почетка евакуације до безбедног места за евакуацију.

Евакуациони пут – сви путеви који непосредно воде ка евакуационом излазу и обезбеђују сигурно кретање током одређеног времена, зову се евакуациони путеви.

Директна дужина евакуационог пута – представља најкраће линијско (ваздушно) растојање од било које тачке у просторији, до осовине излазног отвора.

Стварна дужина евакуационог пута – представља реалну дужину којом се човек мора кретати од било које тачке у просторији, заобилазећи фиксне препреке, до осовине излазног отвора.

Алтернативни правци евакуације – за одређено место у просторији се каже да има само један правац евакуације, ако је угао који заклапају линије директног кретања ка могућим излазима, мањи од 45° . Ако је угао између линија могућих директних правца евакуације ка различитим излазима већи од 45° , тада се ради о више директних путева евакуације – алтернативни правци.

Етапе евакуације – процес спашавања се дели на етапе (фазе):

- прва етапа обухвата кретање људи од најудаљеније тачке просторије до првог излаза (PI) који води ка евакуационом излазу. Кретање особе у првој етапи треба да се заврши за мање од 30 секунди, осим у случајевима када се седи у столицама које су у дужим редовима и неким специфичним просторијама:
 - биоскопима, позориштима, амфитеатрима за мање од 200 особа – 60 секунди
 - биоскопима, позориштима, амфитеатрима за више од 200, а мање од 600 особа – 120 секунди
 - биоскопима, позориштима, амфитеатрима за више од 600, а мање од 2000 особа – 180 секунди

- спортским и другим сценама за више од 2000 особа – 240 секунди.
- друга етапа представља кретање од првог излаза (PI) из просторије до евакуационог излаза (EI). Предвиђено време до 60 секунди. У просторијама код којих је PI уједно и KI друга етапа не постоји.
- трећа етапа од евакуационог излаза (EI) до крајњег излаза (KI) или спољних излаза зграде (ходницима, пролазима, степеницама). Код просторија, код којих евакуациони излаз представља и излаз напоље, онда трећа етапа практично не постоји – предвиђено време до 180 секунди.
- четврта етапа је кретање људи од спољашњег излаза на одредену удаљеност од угрожене зграде и обично у овој фази не постоји непосредна опасност по животе људи. Због тога, за разлику од претходне три фазе, не нормира се време од момента излаза из објекта.

Време припреме евакуације – је време од тренутка када лице које ће се евакуисати сазна да је настао пожар који би могао да угрози живот, па до тренутка напуштања просторије боравка (време у којем лице оцењује оправданост евакуације, саветује се, траже шта ће понети...). За потребе пројектовања усваја се:

- за стамбене објекте - најмање 10 минута
- за пословне објекте - најмање 5 минута
- за јавне објекте - најмање 3 минута (осим за стадионе и спортске хале за које се предвиђа 2 минута)

Време евакуације – је време кретања од полазног места до безбедног места (места окупљања).

Пут евакуације – је пројектна путања коју прелази особа у току евакуације.

Брзина евакуације – је пројектна вредност брзине кретања човека кроз коридор евакуације.

За прорачун потребног броја евакуационих излаза и њихових димензија важан фактор је **специфична пропусна моћ (СПМ)** СРПС ТП 21:2003, која показује број људи који може да прође кроз пролаз или излаз одређене ширине у току 1 минута.

Може се узети да:

- за ширину пролаза од 0,9 м СПМ износи 48 – 62 особе/м и мин
- за ширину од 1,40 м СПМ износи 78 – 90 особа/м и мин
- ширину од 1,80 м износи 98 – 108 особа/м и мин

Веће вредности СПМ усвајају се за децу од 5 до 15 година, а мање за одрасле, слабије покретне особе, особе које се воде (мала деца, инвалиди, слабовидне особе и сл.)

Ради избегавања ситуације у којој је први излаз запречен, у већим просторијама се предвиђа одређени број алтернативних првих излаза и дужина путева евакуације до њих:

- за више од 50, а мање од 300 особа у просторији, треба да постоје два алтернативна ПИ;
- за више од 300, а мање од 600 особа треба да постоје 3 алтернативна ПИ
- за више од 600, а мање од 2 000 особа, треба да постоје 4 алтернативна ПИ
- на сваких 2 000 особа (када има преко 2 000 особа), треба да постоји још један ПИ

Растојање од првог до етажног излаза не треба да буде веће од 30м у надземним, а 25м у подземним етажама.

Задати параметри за прорачун времена евакуације

- брзина неометаног кретања по равном поду $V_0 = 1,5 \text{ m/s}$
- за задржавање на вратима додаје се 4 сек за сваких 10 лица
- брзина кретања низ степениште се коригује са коефицијентом $U = 0.8$
- за наилазак на сужење коридора ужег од 1 м, додаје се 3 сек на сваких 10 лица
- за скретање под углом већим од 60° додаје се 5 сек на сваких 10 лица
- за наилазак на степениште додаје се 2 сек на сваких 10 лица

ОБЈЕКАТ ШКОЛЕ

Посто се при појави опасности прво евакуишу лица која су удаљенија од излаза, прорачун ћемо почети од спрата објекта, односно од места на коме борави највећи број лица – учионице. При прорачуну су у обзир узети сви фактори и параметри који утичу на евакуацију и њену брзину, као и максимално време за које треба да се заврши одређена етапа евакуације. Мора се напоменути да се прорачуном добијени број, уколико није цео, заокружује на први мањи цео број.

Учионица, канцеларија

$$T_{\max} = 30 \text{ sek}$$

$$L = 6 \text{ m}$$

$$V = 1,5 \text{ m/sek}$$

Величина, односно ширина отвора врата је:

$$D_1 = 1 \text{ m}$$

Специфична пропусна моћ СПМ за дату ширину отвора врата је:

$$Q_s = 62/m \cdot \text{min}$$

Максимално време за које N лица може да се задржи при проласку кроз врата:

$$T_z = T_{\max} - L/V = 26 \text{ sek}$$

Пропусна моћ врата је:

$$Q = Q_s \cdot \sum D_1 = 62 \frac{\text{osoba}}{m \cdot \text{min}} \cdot 1m = 62 \frac{\text{osoba}}{\text{min}} = 1,03 \frac{\text{osoba}}{\text{sek}}$$

Из свега наведеног можемо закључити да се из једне учионице безбедно може евакуисати максимално:

$$N = \frac{T_z}{1} \cdot 1,03 \text{ osoba} = \frac{23,33}{1} \cdot 1,03 = 24 \text{ osobe}$$

2. спрат објекта

Пошто у објекту школе, имамо више просторија исте величине као учионица у прорачун ћемо узети само II етапу евакуације.

$$T_{\max} = 60 \text{ sek}$$

$$L = 8 \text{ m}$$

$$V = 1,5 \text{ m/sek}$$

Максимално време за које N лица може да се задржи при кретању у другој етапи евакуације:

$$T_z = T_{\max} - L/V = 54,67 \text{ sek}$$

За наилазак на степениште додаје се 2 секунде на сваких 10 лица, одакле следи да се у другој етапи евакуације може безбедно кретати 273 лица.

III етапа евакуације

$$T_{\max} = 180 \text{ sek}$$

$$L_1 = 9 \text{ m}; L_2 = 18 \text{ m}$$

$$V_1 = 1,5 \text{ m/sek}; V_2 = 1,2 \text{ m/sek}$$

Величине, односно ширине отвора врата су:

$$D = 1,4 \text{ m}$$

Специфична пропусна моћ SPM за дату ширину отвора врата је:

$$Q_s = 78 \text{ osoba/m} \cdot \text{min}$$

Максимално време за које N лица може да се задржи при проласку кроз отворе врата:

$$T_z = T_{\max} - L_1/V_1 - L_2/V_2 = 159 \text{ sek}$$

Пропусна моћ врата D је:

$$Q_1 = Q_s \cdot \sum D = 78 \frac{\text{osoba}}{\text{m} \cdot \text{min}} \cdot 1\text{m} = 78 \frac{\text{osoba}}{\text{min}} = 1,3 \frac{\text{osoba}}{\text{sek}}$$

За скретање под углом већим од 60° додаје се 5 сек на сваких 10 лица, па према време задржавања за сваких 10 лица износи: 12,7 секунди.

Из свега следи да је максималан број N особа која се могу безбедно кретати у трећој етапи евакуације је: $159/12,7 \cdot 10 = 125$ лица.

Пошто се ради о истом евакуационом путу подељеном у више етапа, за прорачун ћемо узети мањи број.

Из свега следи да се из просторија Школе које се налазе на 2. спрату објекта може безбедно евакуисати максимално 125 лица.

1. спрат објекта

Пошто у објекту школе, имамо више просторија исте величине као учионица у прорачун ћемо узети само II етапу евакуације.

$$T_{\max} = 60 \text{ sek}$$

$$L = 8 \text{ m}$$

$$V = 1,5 \text{ m/sek}$$

Максимално време за које N лица може да се задржи при кретању у другој етапи евакуације:

$$T_z = T_{\max} - L/V = 54,67 \text{ sek}$$

За наилазак на степениште додаје се 2 секунде на сваких 10 лица, одакле следи да се у другој етапи евакуације може безбедно кретати 273 лица.

III етапа евакуације

$$T_{\max} = 180 \text{ sek}$$

$$L_1 = 9 \text{ m}; L_2 = 9 \text{ m}$$

$$V_1 = 1,5 \text{ m/sek}; V_2 = 1,2 \text{ m/sek}$$

Величине, односно ширине отвора врата су:

$$D = 1,4 \text{ m}$$

Специфична пропусна моћ SPM за дату ширину отвора врата је:

$$Q_s = 78 \text{ osoba/m} \cdot \text{min}$$

Максимално време за које N лица може да се задржи при проласку кроз отворе врата:

$$T_z = T_{\max} - L_1/V_1 - L_2/V_2 = 168 \text{ sek}$$

Пропусна моћ врата D је:

$$Q_1 = Q_s \cdot \sum D = 78 \frac{\text{osoba}}{m \cdot \text{min}} \cdot 1m = 78 \frac{\text{osoba}}{\text{min}} = 1,3 \frac{\text{osoba}}{\text{sek}}$$

За скретање под углом већим од 60° додаје се 5 sek на сваких 10 лица, па према време задржавања за сваких 10 лица износи: 12,7 секунди.

Из свега следи да је максималан број N особа која се могу безбедно кретати у трећој етапи евакуације је: $168/12,7 \cdot 10 = 132$ лица.

Пошто се ради о истом евакуационом путу подељеном у више етапа, за прорачун ћемо узети мањи број.

Из свега следи да се из просторија Школе које се налазе на 1. спрату објекта може безбедно евакуисати максимално 132 лица.

приземље објекта

Треба узети у обзир да је $EI = KI$

Пошто у приземљу објекта школе, имамо просторију у којој се врши седење у редовима, прорачун ћемо почети од ње.

Сала

$$T_{\max} = 60 \text{ sek}$$

$$L = 30 \text{ m}$$

$$V = 1,5 \text{ m/sek}$$

Максимално време за које N лица може да се задржи при кретању у другој етапи евакуације:

$$T_z = T_{\max} - L/V = 40 \text{ sek}$$

Величина, односно ширина отвора врата је:

$$D = 1,4m$$

Специфична пропусна моћ СПМ за дату ширину отвора врата је

$$Q_s = 78 \text{ osoba/m} \cdot \text{min}$$

Пропусна моћ врата је:

$$Q_1 = Q_s \cdot \sum D = 78 \frac{\text{osoba}}{m \cdot \text{min}} \cdot 1m = 78 \frac{\text{osoba}}{\text{min}} = 1,3 \frac{\text{osoba}}{\text{sek}}$$

$$N = \frac{T_z}{1} \cdot 1,3 \text{ osoba} = \frac{40}{1} \cdot 1,3 = 52 \text{ osoba}$$

II етапа

$$T_{\max} = 60 \text{ sek}$$

$$L = 9 \text{ m}$$

$$V = 1,5 \text{ m/sek}$$

Максимално време за које N лица може да се задржи при кретању у другој етапи евакуације:

$$T_z = T_{\max} - L/V = 54 \text{ sek}$$

Величина, односно ширина отвора врата је:

$$D = 1,4m$$

Специфична пропусна моћ СПМ за дату ширину отвора врата је

$$Q_s = 78 \text{ osoba/m} \cdot \text{min}$$

Пропусна моћ врата је:

$$Q_1 = Q_s \cdot \sum D = 78 \frac{\text{osoba}}{\text{m} \cdot \text{min}} = 78 \frac{\text{osoba}}{\text{min}} = 1,3 \frac{\text{osoba}}{\text{sek}}$$

$$N = \frac{T_z}{1} \cdot 1,3 \text{ osoba} = \frac{54}{1} \cdot 1,3 = 70 \text{ osoba}$$

Из објекта школе може се безбедно евакуисати $132 + 125 + 70 = 327$ особа.

7. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39.

Заштита од пожара је континуирани процес који се мора обављати непрекидно у току рада применом нових и одржавањем постојећих мера заштите од пожара којима се омогућава да примењене мере на време идентификују опасности и елиминишу ризик од пожара у простору о коме се старамо.

Сваки запослени приликом ступања на рад мора бити упознат са овим Правилима и обавештен да је у року од једне године од дана ступања на рад дужан да присуствује обуци и провери знања по Програму основне обуке.

Измене и допуне ових Правила врше се код битних промена у посматраном простору који са собом носе измене ризика од пожара као што су:

- Битне промене броја лица која бораве у посматраном простору у односу на евакуационе правце и могућност обезбеђивања евакуације свих лица из посматраног простора.
- Надградња објеката, у смислу дали постојеће инсталације могу у посматраном простору задовољити услове новонастале ситуације (посебно електричне инсталације).

Повреде одредаба ових Правила сматрају се повредом радне обавезе сагласно актима Школе.

Измене и допуне ових правила врше се на начин његовог доношења.

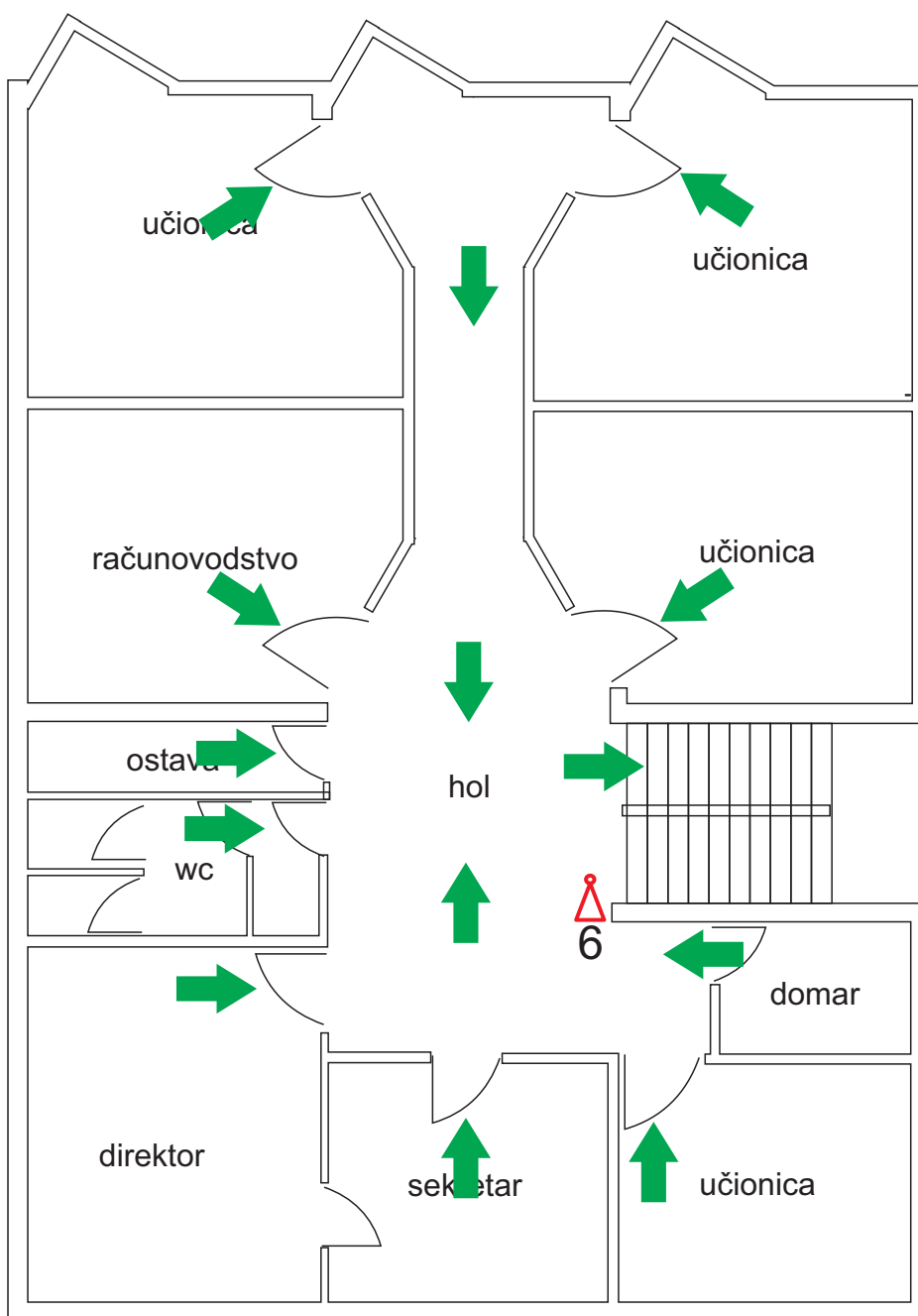
Ступањем на снагу Правила престају да важе одредбе Правила заштите од пожара бр.48. од 12.03.2012. године.

Дел. бр. ____ / _____

Председник Школског одбора

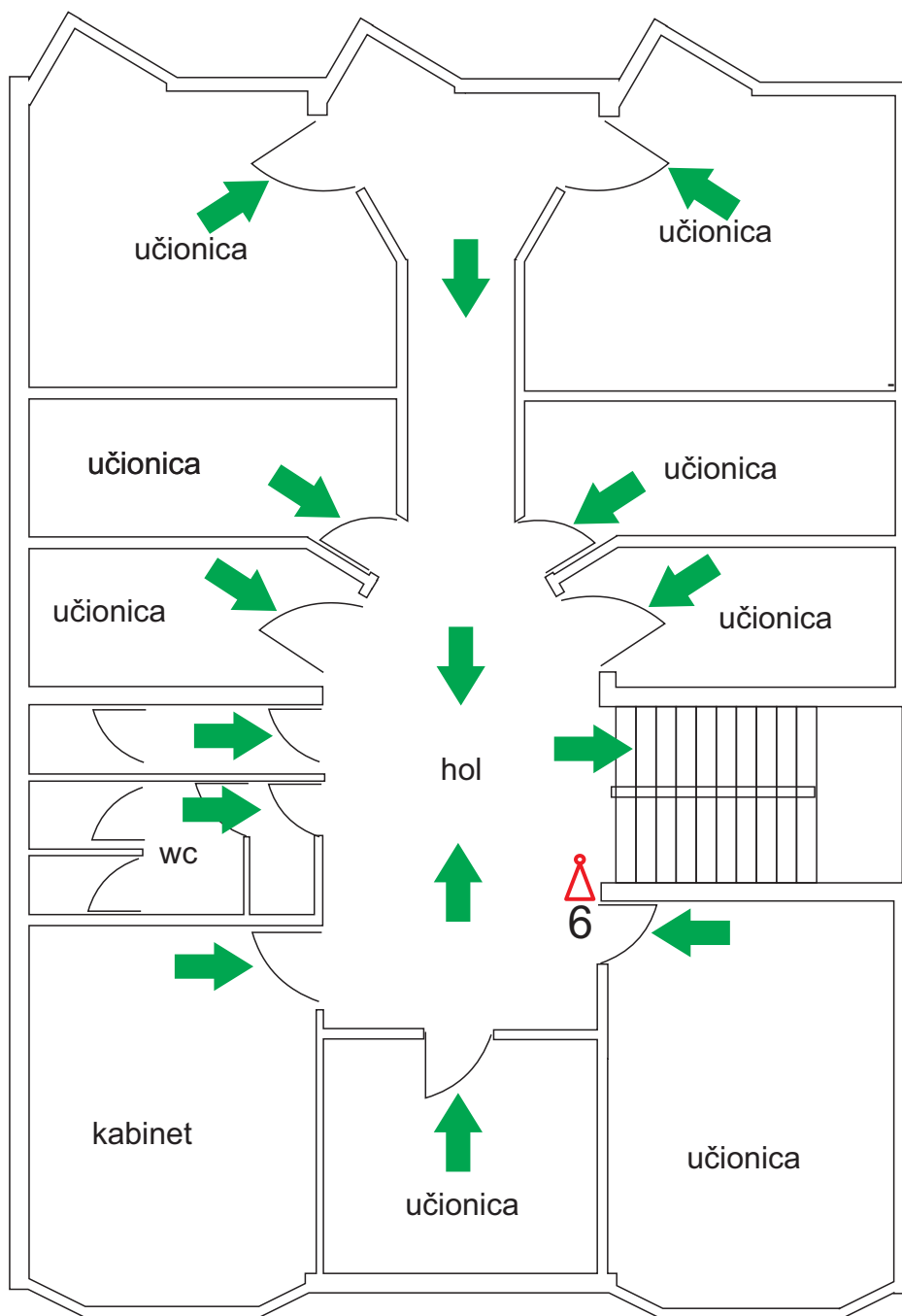
Зорица Дражевић

МП

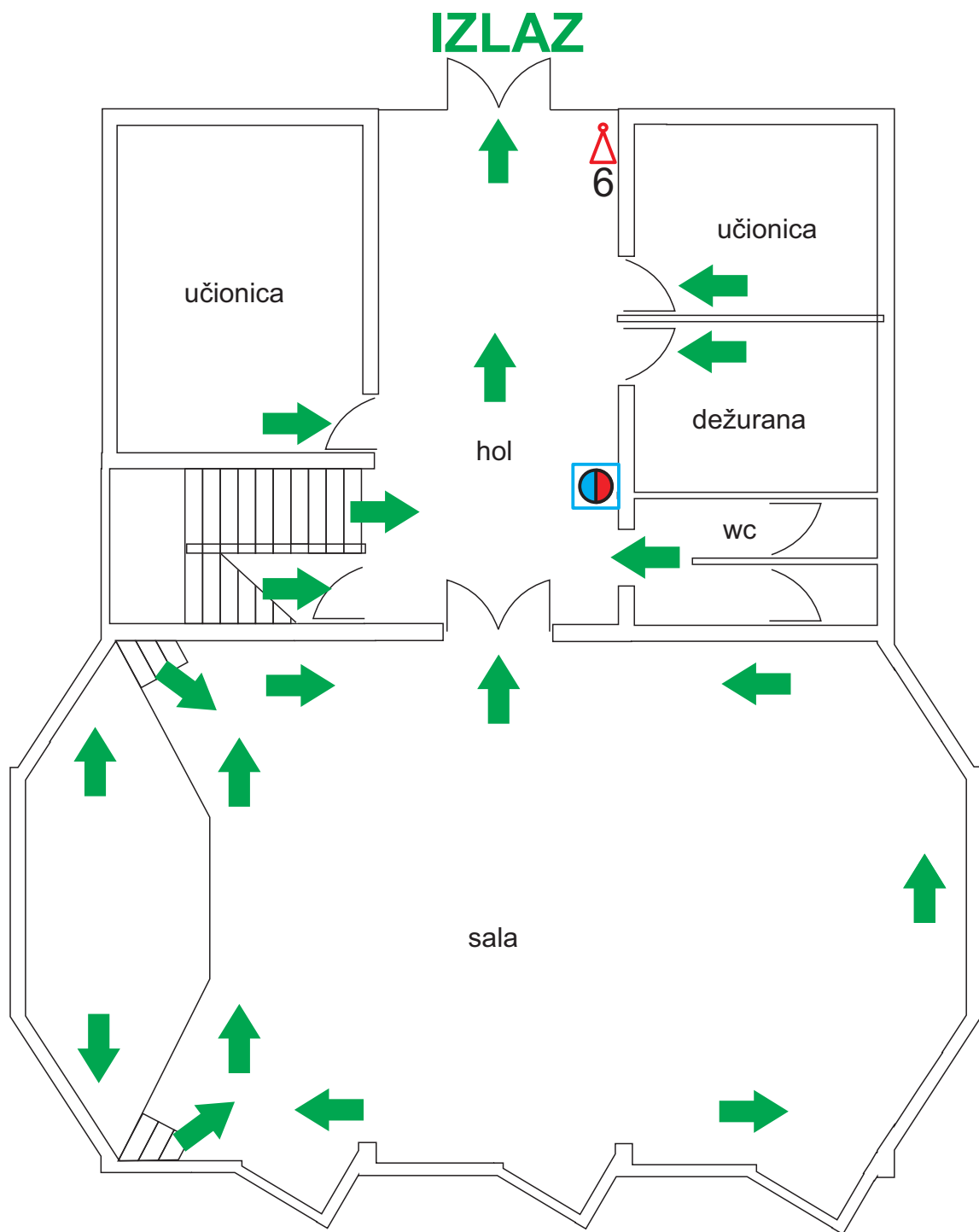
- - put evakuacije
- - PP aparat tipa S
- - Hidrant

Plan evakuacije u OMŠ "Vuk Karadžić" -II sprat-

- - put evakuacije
- - PP aparat tipa S
- - Hidrant

Plan evakuacije u OMŠ "Vuk Karadžić" -I sprat-

- - put evakuacije
- - PP aparat tipa S
- - Hidrant

Plan evakuacije u OMŠ "Vuk Karadžić" -prizemlje-